

422.

Av herrar **Andrén** och **Magnusson** i Skövde, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 116, angående omorganisation av det högre skolväsendet m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 116 anknytes realskolan dels till folkskolans 3:e, dels till dess 6:e klass. Den senare linjen tillerkännes emellertid ett principiellt företräde och skulle enligt förslaget erhålla ett betydande utrymme och särskilda fördelar i den svenska skolorganisationen. Även om man i princip icke ställer sig avvisande till ett dylikt »blandat system», måste man emellertid med bestämdhet fordra, att den ur pedagogiska och sociala synpunkter mindre lämpliga av de båda linjerna icke erhåller en större plats i systemet än förhållandena kräva.

Att den 6-åriga bottenskolan vid en jämförelse med den 3-åriga grundskolan företer betydande olägenheter torde icke med framgång kunna bestridas. Jag kan på denna punkt hänvisa till den sakliga kritik, som i en av herr Holmdahl m. fl. framlagd motion riktats mot den förstnämnda av dessa skolformer. Kungl. Maj:t har emellertid i förevarande proposition icke i ett enda fall sökt visa, att lokala förhållanden göra en på 6-årig bottenskola byggd realskola lämplig eller nödvändig på de platser, där Kungl. Maj:t föreslagit inrättandet av en dylik realskolelinje. Man synes icke ens ha funnit nödigt att i denna betydelsefulla fråga inhämta de kommunala myndigheternas yttrande.

Det torde emellertid knappast kunna försvaras att efter enkla och abstrakta principer och utan hänsyn till lokala förhållanden och lokala behov i detalj uppdraga gränserna mellan den 3-åriga och den 6-åriga bottenskolan. Helt visst med rätta ha de skolsakkunniga (s. 146 f.) särskilt varnat för införande av ett blandat system, som icke tillkommit med ledning av gjorda erfarenheter utan fått karaktären av en »förhandsreglering».

I vissa enskilda fall kan man visserligen, särskilt med hänsyn till landsbygdens intressen, ha anledning antaga, att den av Kungl. Maj:t föreslagna 4-åriga realskolan skall kunna ha en uppgift att fylla. Att utan ingående utredning upprätta dylika realskolelinjer i den omfattning, som Kungl. Maj:t nu föreslår, synes emellertid icke motiverat, så mycket mindre, som de gällande bestämmelserna angående upprättande av kommunala mellanskolor torde ha sört för att det faktiskt föreliggande behovet av realskola ovanför den 6-åriga bottenskolan i vilken utsträckning som helst kan fyllas.

Detta problem om den rätta avvägningen mellan den längre och den kortare grundskolan torde få anses såsom alltför betydelsefullt och alltför kom-

plicerat för att det skulle vara tillåtet att utan tillfredsställande utredning genomdriva en lösning av detsamma.

På anförda grunder får jag därför föreslå, att riksdagen måtte besluta

att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en utredning av frågan, i vilken utsträckning det med hänsyn till faktiskt föreliggande behov kan vara lämpligt att vid våra svenska läroverk upprätta realskolelinjer, som bygga på en 6-årig bottenskola.

Stockholm den 18 mars 1927.

Georg Andrén.

Carl Magnusson
i Skövde.